

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งจะทราบความต้องการรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเพื่อไขปริศนาถึงวัตถุประสงค์ตามลำดับดังนี้ คือ

1. สสำรวจรายการโทรทัศน์เฉพาะที่เป็นรายการสำหรับเด็ก ซึ่งออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ที่รับชมได้ในกรุงเทพมหานครมี 4 สถานี คือ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ของ 3 ของ อสมท.(บางแก) สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ของ 5 (ททบ. 5 สนามเป้า) สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ของ 7 (ตลาดหมอชิต) และสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ของ 9 ของ อสมท.(บางลำภู) โดยสำรวจจากเอกสารการวางแผนผังการจัดรายการของแต่ละสถานี สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายรายการของแต่ละสถานี และติดตามชมรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กที่ออกอากาศทางสถานีทั้ง 4 สถานี โดยทำการสำรวจตลอดเดือนพฤศจิกายน 2521

2. สสำรวจความต้องการ ความคิดเห็น ของประชาชนในกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก โดยอาศัยแนวคิดจากการชมโทรทัศน์ อ่าน ศึกษา ค้นคว้า วิทยานิพนธ์ และ เอกสารสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง ขอคำแนะนำจากอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย เพื่อจะได้สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้ ในการสร้างแบบสอบถามผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้ .

2.1 สร้างแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด(Open end) และแบบประเมินค่า(Rating Scale)

2.2 นำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ตรวจสอบ และแก้ไขข้อบกพร่อง แล้วนำแบบสอบถามไปทำ Pre - test กับเด็กและผู้ปกครองที่มาร่วมรายการโทรทัศน์ของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 35 คน

2.3 หลังจากทำ Pre - test แล้วนำแบบสอบถามมาตรวจแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วนำแบบสอบถามไปให้ตัวอย่างประชากรที่เลือกไว้ กรอกแบบสอบถาม

2.4 การเลือกตัวอย่างประชากร ผู้วิจัยได้เลือกเด็ก ผู้ปกครอง และครู ในกรุงเทพมหานคร ที่เป็นสมาชิกรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาซึ่งผลิตโดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (จำนวนสมาชิก 24,720 คน) โดยผู้วิจัยได้ใช้วิธี Simple Random Sampling สุ่มจากประชากรในอัตราส่วน 1 : 40 ได้กลุ่มตัวอย่างประชากร 618 คน

3. การแจกและรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามส่งให้กลุ่มตัวอย่างประชากร (ที่ได้เลือกในข้อ 2.4) โดยทางไปรษณีย์ กรอกและตอบแบบสอบถามได้แบบสอบถามคืนมา 442 ชุด จากจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด 618 ชุด คิดเป็นร้อยละ 71.52 ของแบบสอบถามที่แจกออกไป นำมาคิดเลือกได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งสิ้น 377 ชุด คิดเป็นร้อยละ 85.29 ของแบบสอบถามที่ได้คืนหรือคิดเป็นร้อยละ 61.00 ของแบบสอบถามที่แจกไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ในการศึกษาความสนใจ ความคิดเห็น และความต้องการของประชาชนในกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก ประโยชน์และความรู้ที่ได้รับจากรายการดังกล่าว ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้

4.1 ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับคืน เพื่อคัดเลือกรายการเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์เท่าที่นำมาทำการวิเคราะห์ ซึ่งมีเพียง 377 ชุด

4.2 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้ง 377 ชุด มาวิเคราะห์โดยใช้วิธีทางสถิติวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.2.1 คะแนนที่ได้จากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 นำมาแจกแจงความถี่แล้วคิดเป็นร้อยละ

4.2.2 คะแนนที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 นำมาแจกแจงความถี่แล้วคิดเป็นค่าเฉลี่ย ด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ยน้ำหนัก (Weighting) ซึ่งได้กำหนดน้ำหนักของการประเมินค่าเป็น 4 ระดับคือ

มาก	มีค่าเท่ากับ	4
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3
น้อย	มีค่าเท่ากับ	2
ไม่เลย	มีค่าเท่ากับ	1

และหาคะแนนเฉลี่ย โดยใช้สูตร¹

$$\bar{X} = \frac{f_1x_1 + f_2x_2 + f_3x_3 + \dots + f_nx_n}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	คือค่าเฉลี่ย
	f	คือความถี่
	x	คือนำหนักของแต่ละขอ
	N	คือ จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่สมบูรณ์

4.2.3 นำค่าเฉลี่ยของการประเมินค่าในแต่ละขอของแบบสอบถามมาเปรียบเทียบกันทุกหัวข้อ ในเรื่องความสนใจ ความคิดเห็น และความต้องการของประชาชนที่มีต่อรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก

4.2.4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กที่ออกอากาศ กับปริมาณความต้องการรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กของประชาชนในกรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ โดยนำค่า ร้อยละ ของรายการโทรทัศน์ที่ออกอากาศ กับค่าเฉลี่ยของความต้องการรายการโทรทัศน์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร มาหาค่าสหสัมพันธ์จากตำแหน่งของคะแนน (Spearman's rank-difference Correlation) โดยใช้สูตร²

$$\rho = 1 - \frac{6 \sum d^2}{N(N^2-1)}$$

¹ ประคอง กรรณสูตร, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช , 2517), หน้า 40.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 104.

เมื่อ P แทนสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ จากผลต่างของค่าแห่งคะแนน
 a^2 แทนผลบวกของกำลังสองของผลต่างของค่าแห่งคะแนนแต่ละคู่

N แทนจำนวนรายการ

เพื่อให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางสถิติการวิจัย ผู้วิจัยได้แนกรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ทั้ง 4 สถานี ในกรุงเทพมหานครตามประเภทรายการ ดังนี้

- ก. ประเภทรายการสด มี 12 รายการ วิเคราะห์ไว้ในตารางที่ 16
- ข. ประเภทภาพยนตร์ การ์ตูน มี 16 รายการ วิเคราะห์ไว้ในตารางที่ 17
- ค. ประเภทภาพยนตร์สำหรับเด็ก มี 7 รายการ วิเคราะห์ไว้ในตารางที่ 18